

HÅNDBOG

AFMÆRKNING PÅ KØREBANEN, LÆNGDEAFMÆRKNING

ANLÆG OG PLANLÆGNING

JANUAR 2020

VEJREGLER

FORORD

Denne vejregel omhandler længdeafmærkning og indgår i nedenstående serie af håndbøger om afmærkning på kørebanen.

- Generelt om afmærkning på kørebanen
- **Længdeafmærkning**
- Pilafmærkning
- Tværafmærkning
- Standsning og parkering
- Tekst og symboler
- Dimensioner
- Eksempler

Håndbogen er udført under vejregelgruppen om Vejafmærkning, der i perioden havde følgende sammensætning:

Civilingeniør Thorkild Vestergaard, Viborg Kommune (Formand)
Civilingeniør Lars Testmann, Rambøll (Fagsekretær)
Afmærkningstekniker Pia Brix, Vejdirektoratet
Politiassistent Carl Aage Christensen, Nordjyllands Politi
Civilingeniør Caroline Eiler Gotved, Københavns Kommune
Landinspektør Jakob Risager, Aalborg Kommune
Civilingeniør Maj-Britt Køppen Andersen, Roskilde Kommune
Teknisk assistent Annette Rix Nissen, Vejen Kommune
Jesper Pørksen, Dansk Cykelturisme (Har ikke deltaget i perioden)
Teknisk assistent Hanne Brauner Højmark, Vejdirektoratet
Ingeniør Kit Lærke Knudsen, Vejdirektoratet (Projektleder)

Konsulent:

Lars Testmann, Rambøll

INDHOLDSFORTEGNELSE

0	INDLEDNING	4
0.1	HÅNDBOGENS STATUS	4
1	GENERELT OM LÆNGDEAFMÆRKNING	5
1.1	MÅLEREGEL	6
2	MIDT- OG DELELINJER	7
2.1	FÆLLESBESTEMMELSER FOR MIDT OG DELELINJER	7
2.2	Q 41 VOGNBANELINJER	7
2.3	Q 42 VARSLINGSLINJE	8
2.4	Q 44 SPÆRRELINJE	9
2.5	ANVENDELSE AF MIDTLINJER	13
2.5.1	Uden for tættere bebygget område	14
2.5.2	Inden for tættere bebygget område	15
2.6	UDFØRELSE AF MIDTLINJER	16
2.7	ANVENDELSE AF DELELINJER	19
2.7.1	Uden for tættere bebygget område	19
2.7.2	Inden for tættere bebygget område	19
2.8	UDFØRELSE AF DELELINJER	20
3	SPÆRREFLADE	21
3.1	Q 45 SPÆRREFLADE	21
3.2	ANVENDELSE AF SPÆRREFLADE	22
3.3	UDFØRELSE AF SPÆRREFLADE	22
4	KANTLINJER	23
4.1	FÆLLESBESTEMMELSER FOR KANTLINJER	23
4.2	Q 46 UBRUDT KANTLINJE	23
4.2.1	Parkeringsbaner med bred ubrudt kantlinje	24
4.2.2	Generelt om ubrudt kantlinje mv.	25
4.3	Q 47 PUNKTERET KANTLINJE	27
4.4	ANVENDELSE AF KANTLINJER	28
4.5	UDFØRELSE AF KANTLINJER	30
5	LINJER PÅ STIER	34

0 INDLEDNING

Håndbogen består af to dele.

I kapitel 1 defineres de fire hovedgrupper, som længdeafmærkning kan inddeles i. Definitioner og regler beskrevet i kapitel 1 er gældende for alle typer længdeafmærkning, som beskrives i de øvrige kapitler.

I kapitlerne 2-5 beskrives de enkelte typer af længdeafmærkning, som findes for hver af de fire hovedgrupper, herunder anvendelse og udførelse.

0.1 HÅNDBOGENS STATUS

Håndbogen indeholder anbefalinger og bindende bestemmelser. De bindende bestemmelser er vist med grå markering og kildeangivelse som vist i følgende eksempel.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 172:

Midtlinje skal udføres som *Q 41 Vognbanelinje*, hvor ikke anden længdeafmærkning er foreskrevet i § 173.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Den øvrige tekst har status af vejledninger, gode råd og eksempler.

1 GENERELT OM LÆNGDEAFMÆRKNING

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 164:

Længdeafmærkning skal anvendes til adskillelse af vognbaner med modsatte færdselsretninger (midtlinje), til adskillelse af vognbaner med færdsel i samme retning (delelinje), til afgrænsning af den del af kørebanen, der skal benyttes af motorkøretøjer og store knallerter og til afgrænsning af særlige baner (kantlinje) samt til opdeling af stier.

Stk. 2. Afstanden mellem to linjer eller mellem en linje og kantsten, der begrænser samme vognbane, skal være mindst 2,75 m, medmindre den kørende trafik afvikles med meget lav hastighed (10-20 km/h), og der forekommer meget få store køretøjer. Breddekravet gælder heller ikke ved vejarbejde, hvor en smal vognbane er afmærket med *C 41 Køretøjsbredde*.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Se måleregel på figur 1.1 øverst.

Længdeafmærkning opdeles i fire hovedgrupper:

Midtlinje

Midtlinje er længdeafmærkning, som adskiller vognbaner for modsatte færdselsretninger. Midtlinje kan udføres som enkeltlinje eller dobbeltlinje, jf. reglerne herom beskrevet under de enkelte linjetyper.

Spærreflade, som adskiller modsatte færdselsretninger, skal opfattes som midtlinje.

Midtlinje udføres efter reglerne beskrevet i kapitel 2.

Delelinje

Delelinje er længdeafmærkning, som adskiller vognbaner for samme færdselsretning. Delelinje udføres normalt som enkeltlinje, men kan i visse tilfælde udføres som dobbeltlinje, jf. reglerne herom beskrevet under de enkelte linjetyper.

Spærreflade, som adskiller vognbaner for samme færdselsretning, skal opfattes som delelinje.

Delelinje udføres efter reglerne beskrevet i kapitel 2.

Kantlinje

Kantlinje er længdeafmærkning, som begrænser den del af kørebanen, der skal benyttes af motorkøretøjer og store knallerter. Den kan endvidere anvendes til at adskille almindelige vognbaner fra særlige baner.

Kantlinje udføres efter reglerne beskrevet i kapitel 4.

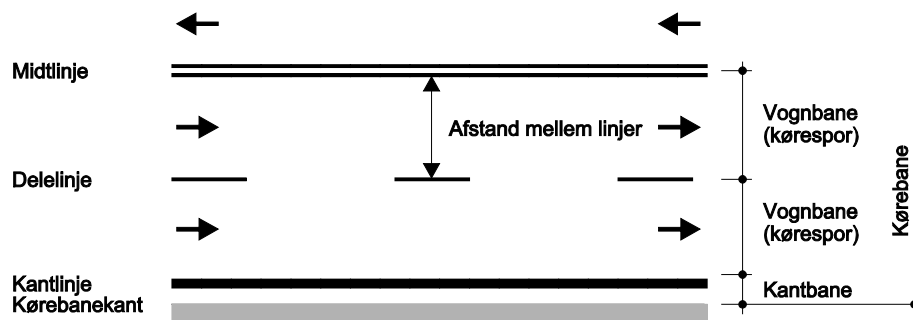
Linjer på stier

Linjer på stier er omtalt i kapitel 5.

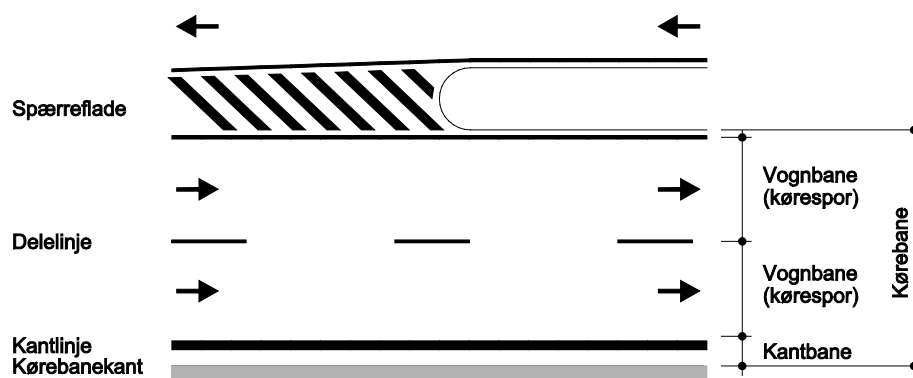
1.1 MÅLEREGEL

Vognbanebredder for de gennemgående vognbaner måles fra midten af midt- og delelinjer og fra nærmeste kant af kantlinjer eller begrænsningslinjer for spærreflader. Ved særlige baner er bredden af kantlinjer mellem disse og de gennemgående vognbaner inkluderet i banens bredde. Se figur 1.1, 1.2 og 1.3.

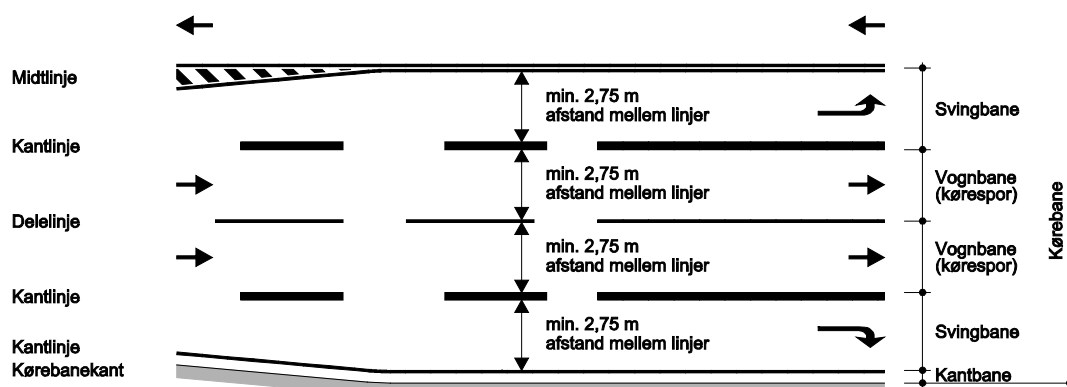
Kantbanebredder måles fra kørebanekant og er inklusive kantlinjen, se figur 1.1, 1.2 og 1.3.

Figur 1.1. Måleregel for vej med midtlinje.

Figur 1.2. Måleregel for vej med midterrabat.

Figur 1.3. Minimumsafstand mellem linjer.

2 MIDT- OG DELELINJER

Der anvendes følgende længdeafmærkning på kørebanen:

2.1 FÆLLESBESTEMMELSER FOR MIDT OG DELELINJER

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 51, vedrørende Q 41-44:

Linjerne kan anvendes som enkeltlinjer eller ved siden af hinanden som dobbeltlinjer.

Hvid spærrelinje, der adskiller modsatte færdselsretninger, anvendes kun som en del af en dobbeltlinje.

Ved dobbeltlinjer skal de kørende rette sig efter den nærmeste linje. Trafikanter, der kører i en vognbane for modsat rettet færdsel, kan dog altid køre tilbage til højre vejside.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Ved dobbeltlinjer kan én af linjerne være en vognbanelinje, mens en eller begge linjer kan være en varslingslinje eller en spærrelinje.

Færdselslovens, § 18, stk. 2:

Stk. 2. Kørende skal før igangsætning fra kanten af vejen, ved vognbaneskift eller anden ændring af køretøjets placering til siden sikre sig, at manøvren kan udføres uden fare eller unødigt ulempe for andre. Det samme gælder, når den kørende vil standse eller hurtigt nedsætter hastigheden.

Kilde: LBK nr. 1324 af 21. november 2018

Færdselslovens, § 18, stk. 4:

Stk. 4. Hvor antallet af vognbaner, der er forbeholdt færdslen i samme retning, formindskes, skal de kørende under gensidig hensyntagen tilpasse deres kørsel efter de ændrede forhold, herunder ved eventuelt at ændre hastigheden. Det samme gælder ved sammenløb af to kørebaner.

Kilde: LBK nr. 1324 af 21. november 2018

Ovenstående regler finder anvendelse henholdsvis ved krydsning af vognbanelinjer og på strækning, der ikke er forsynet med vognbanelinje. Ved sammenløb af vognbaner med flettepligt skal trafikanterne tage hensyn til hinanden, således at sammenfletning lettes.

2.2 Q 41 VOGNBANELINJER

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 51, Q 41 Vognbanelinje:

Smal punkteret linje med kort streg og langt mellemrum. Den angiver adskillelse mellem vognbaner. Overskridelse af vognbanelinje kan ske, hvis manøvren kan udføres uden fare eller unødigt ulempe for andre. I vejkryds kan vognbanelinjer endvidere anvendes til at lede den svingende færdsel.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 162:

Afmærkning på kørebanen skal udføres med de dimensioner og den udformning, der fremgår af bilag 5.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Vognbanelinjer skal udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner. Linjen skal have kort streg og langt mellemrum i forholdet 1:2.

Hvor antallet af vognbaner, der er forbeholdt færdslen i samme retning, formindskes, bør vognbanelinjen, der begrænser den vognbane, der ophører, normalt afbrydes inden vejindsnævringen begynder. Ved bratte indsnævringer og lignende, hvor en sammenfletning efter færdselslovens § 18, stk. 4, undtagelsesvis ikke er hensigtsmæssig, bør vognbanelinjen dog føres helt igennem.

Vognbanelinjer kan anvendes som midtlinje, delelinje eller som vejledning for svingende trafik (lede-linje).

2.3 Q 42 VARSLINGSLINJE

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 51, Q 42 Varslingslinje:

Smal punkteret linje med lang streg og kort mellemrum. Den angiver adskillelse mellem vognbaner. Overskridelse af varslingslinje kan ske, hvis manøvren kan udføres uden fare eller unødigt ulempe for andre. Ved manøvren skal udvises særlig agtpågivenhed. Varslingslinje benyttes som forvarslingslinje og i øvrigt navnlig som midterlinje på smalle veje med dårlige oversigtsforhold. I vejkryds kan varslingslinje endvidere anvendes til at lede færdslen. Varslingslinje kan i særlige tilfælde anvendes til at lede færdslen ved forskydning af vognbaner.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 162:

Afmærkning på kørebanen skal udføres med de dimensioner og den udformning, der fremgår af bilag 5.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Varslingslinjer kan anvendes som midtlinje, delelinje eller som vejledning for svingende trafik (lede-linje).

Varslingslinje skal udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner. Linjen skal have lang streg og kort mellemrum i forholdet 2:1.

Længden af en varslingslinje bør normalt være 100 m på veje, hvor den tilladte hastighed er højere end 60 km/h, og 50 m på veje, hvor den tilladte hastighed er 60 km/h eller lavere. Ved tilladt hastighed på 30 km/h kan varslingslinjer eventuelt udelades.

Varslingslinje, som forvarslers spærrelinjer ved opmarchbåse, kan dog gøres kortere end angivet ovenfor. Dette gælder navnlig på mindre betydende veje i tættere bebygget område. Varslingslinjen kan i disse tilfælde udelades.

Hvor varslingslinje anvendes som midtlinje, bør den være en del af en dobbeltlinje, undtagen hvor den anvendes i stedet for *Q 44 Spærrelinje*.

Enkelt varslingslinje kan i følgende tilfælde anvendes som midtlinje i stedet for dobbeltlinje, hvor der indgår en eller to spærrelinjer:

1. På 2-sporede veje med bredde mindre end 5,60 m. Afmærkningen må kun anvendes, hvis der på vejen er længere strækninger, hvor der ikke er tilstrækkelig oversigt. Der må ikke på den pågældende vejstrækning anvendes spærrelinje. Spærrelinje på denne vejtype må først etableres, hvor vejens tværprofil ændres væsentligt, ved ophør af tættere bebygget område eller ved kryds med en væsentlig større vej. Kantlinje anvendes ikke på disse vejstrækninger.
2. På veje inden for tættere bebygget område med mange ind- og udkørsler.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 165:

Til begrænsning af reversible vognbaner skal dobbelt *Q 42 Varslingslinje* anvendes. Etablering af reversible vognbaner skal godkendes af Vejdirektoratet.

Stk. 2. På statsveje skal etablering af reversible vognbaner godkendes af Transport-, Bygnings- og Boligministeriet.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Reversible vognbaner er vognbaner med ensrettet trafik, hvor den tilladte kørselsretning kan ændres efter trafikens behov.

2.4 Q 44 SPÆRRELINJE

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 51, Q 44 Spærrelinje:

Smal ubrudt linje. Den angiver adskillelse mellem vognbaner og må ikke overskrides eller krydses af kørende, heller ikke ved vending, svingning i vejkrøds, indkørsel til ejendom eller lignende. Hvor særlige forhold, fx vejarbejde eller standset eller parkeret køretøj, gør det nødvendigt, kan linjen dog overskrides under udvisning af særlig agtpågivenhed. Dette gælder også ved venstresving med modulvogntog, der har godkendelse til kørsel på veje, hvis vejgeometrien betinger det.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 162:

Afmærkning på kørebanen skal udføres med de dimensioner og den udformning, der fremgår af bilag 5.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Spærrelinjer skal udføres med de dimensioner og den udformning, som er vist i håndbog om Dimensioner.

På hovedlandeveje, andre rutenummererede veje og vigtigere kommuneveje, hvor kørebanebredden er større end 5,60 m, anvendes spærrelinje som midtlinje på strækninger, hvor overhaling er forbudt efter færdselslovens § 23, stk. 1, pkt. 2 og 3. Spærrelinje anvendes desuden til afgrænsning mod vognbaner for den modsatte færdselsretning, hvor der etableres overhalingsforbud med tavle *C 51 Overhaling forbudt*.

Spærrelinje kan dog udelades i særlige tilfælde fx ved vejarbejde.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 166:

Q 44 Spærrelinje kan anvendes både som midtlinje og som delelinje.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Hvor *Q 44 Spærrelinje* anvendes som midtlinje, skal den være en del af en dobbeltlinje. Enkelt spærrelinje anvendes navnlig som delelinje ved opmarchstrækninger.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 167:

Q 44 Spærrelinje skal erstattes af *Q 42 Varslingslinje* på steder, hvor det ønskes tilladt kørende at krydse linjen. Tilladelsen til krydsning af linje kan gøres enkeltrettet ved anvendelse af dobbeltlinje bestående af spærrelinje og varslingslinje. Varslingslinje kan undtagelsesvis på en strækning af højst 35 m erstatte spærrelinje i tilfælde, hvor standsning ønskes tilladt, men hvor afmærkning med spærrelinje efter reglen i færdselslovens § 29, stk. 1, nr. 8, forbyder standsning.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

En afmærkning som anført ovenfor kan anvendes for at give busser mulighed for at standse på steder, hvor der er mindre end 3 m mellem bussen og linjen. Hvor denne løsning ikke findes for-svarlig, må problemet søges løst ved anlæg af buslommer, flytning af stoppested eller lignende.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 175, stk. 3-4:

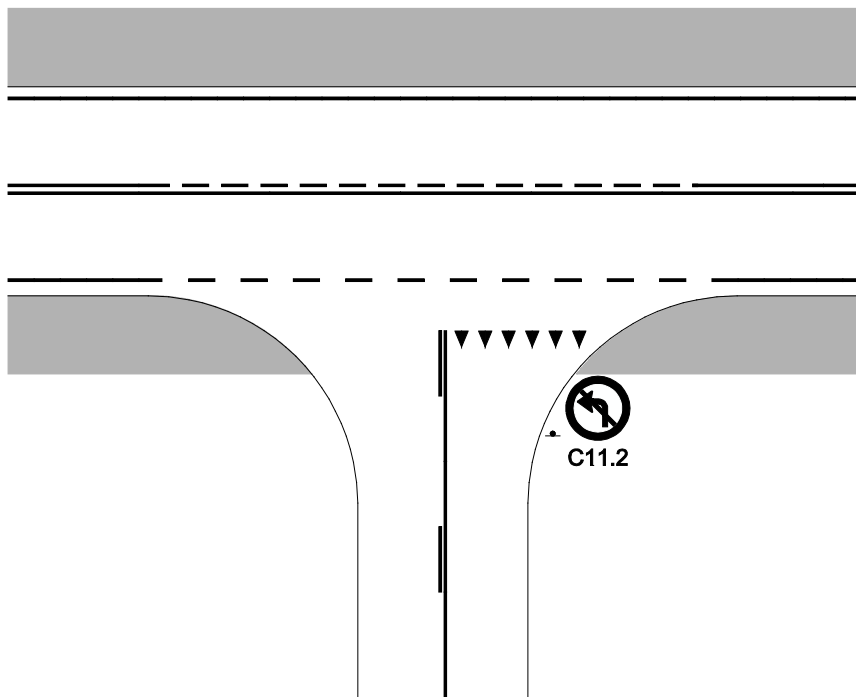
Stk. 3. I særlige tilfælde, hvor det er nødvendigt at forbyde vognbaneskift til den ene side, kan der som delelinje anvendes dobbeltlinje bestående af spærrelinje og vognbanelinje. En sådan afmærkning skal godkendes af Vejdirektoratet.

Stk. 4. På statsveje skal afmærkning efter stk. 3, godkendes af Transport-, Bygnings- og Boligministeriet.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Hvor der ikke ønskes venstresvingende trafik kan det være hensigtsmæssigt at føre en spærrelinje ubrudt igennem et kryds eller en del af et kryds. Krydsningen kan også her gøres enkeltrettet, som anført ovenfor.

Når denne afmærkning anvendes i vejkryds, skal der suppleres med tavle for svingningsforbud, påbudt kørselsretning eller indkørsel forbudt. Varslingslinjen må ikke være længere end bredden på den sekundære vej, se nedenstående figur 2.1 samt håndbog om Forbudstavler og eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen

Figur 2.1 Spærrelinje ubrudt gennem T-kryds. C 11,2 må ikke stå i vejen for en B 11-Tavle og de to tavler må heller ikke sidde på samme stander.

Anvendelse af spærrelinje kan komme på tale i følgende tilfælde:

1. Ved bakketop og kurver, hvor oversigten er begrænset
2. Ved jernbaneoverkørsler
3. Foran heller og faste genstande på kørebanen
4. Før stop- eller vigelinje til afmærkning af opmarchbåse ved vejkryds
5. Som midtlinje på veje med fire eller flere vognbaner
6. På steder, hvor kørebanen indsnævres
7. I øvrigt på steder, hvor der etableres overhalingsforbud med tavle C 51.

I en række tilfælde skal spærrelinje anvendes, se afsnit 2.6 Udførelse af midtlinjer.

Begrænset oversigt

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 168:

Når oversigten mellem 2 punkter, beliggende 1,0 m over vejens midtlinje, er mindre end værdierne i tabel 2, anses oversigten for begrænset.

Tilladt hastighed (km/h)	90	80	70	60	50	40
Oversigt mindre end (m)	270	230	180	150	110	80

Tabel 2. Begrænset oversigt

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 169:

Q 44 Spærrelinje, der anvendes som midtlinje ved bakke eller vejkurve, hvor oversigten er begrænset, jf. § 168, skal have en længde af mindst 50 m. Hvis oversigten er begrænset på en strækning af 20 m eller derunder, kan spærrelinjen udelades. Hvis strækningen er mellem 20 m og 50 m, forlænges spærrelinjen bagud, således at dens længde bliver 50 m.

Stk. 2. Hvis afstanden mellem 2 spærrelinjer for samme kørselsretning er kortere end 100 m på veje, hvor den tilladte hastighed er højere end 60 km/h og 50 m på veje, hvor den tilladte hastighed er 60 km/h eller lavere, skal der afmærkes med spærrelinje på hele strækningen.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Ved afgørelse af, om spærrelinje skal anvendes foran eller på uoverskuelig bakke eller i vejkurve, jf. færdselslovens § 23, stk. 1, nr. 3, skal oversigten anses for "begrænset", når oversigten mellem to punkter beliggende 1 m over vejens midtlinje er kortere end dobbelt stopsigt ved den tilladte hastighed.

Se tabel 2 samt eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen.

Længden af stopsigt, S , fastsættes på grundlag af udtrykket:

$$S = \frac{v^2}{2 \cdot g \cdot (u_{res} + s)} + v \cdot t_{reak}$$

hvor:

- v er tilladt hastighed (m/sek),
- g er tyngdeaccelerationen ($g=9,81$ m/sek²)
- u_{res} er den resulterende regningsmæssigt til rådighed værende middelfriktionskoefficient ved opbremsning til standsning fra hastigheden v ,
- s er vejstrækningens længdehældning
- t_{reak} er trafikanternes reaktionstid (sek), dvs. den tid der går fra det øjeblik, et klart og entydigt signal er opfattet for en almindelig trafikant, og indtil trafikanten påbegynder den handling, signalet udløser.

Til beregning af normerede stopsigtlængder anvendes følgende værdier for parametrene.

- u_{res} = 0,33 for $v=90$ km/h
 0,34 for $v=80$ km/h
 0,35 for $v=70$ km/h
 0,36 for $v=60$ km/h
 0,37 for $v=50$ km/h
 0,39 for $v=40$ km/h
 0,40 for $v=30$ km/h
- s = 0, svarende til vandret kørebane,
- t_{reak} = 2 sekunder

Dobbelt stopsigt er det dobbelte af den beregnede værdi af S .

I særlige tilfælde kan varslingslinje anvendes i stedet for spærrelinje, jf. 2.3 *Q 42 Varslingslinje*.

2.5 ANVENDELSE AF MIDTLINJER

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 170:

Midtlinje skal anvendes på statsveje og andre rutenummererede veje, hvor vognbanebredder større end eller lig med 2,80 m kan etableres, medmindre vejen afmærkes som tresporet med delelinje.

Stk. 2. Midtlinje skal anvendes uanset vognbanebredden og uanset antal vognbaner på alle rutenummererede veje og vigtigere kommuneveje, hvor oversigten er begrænset, jf. § 168, samt foran heller og faste genstande.

Stk. 3. Midtlinjen skal anvendes på alle veje, hvor der er overhalingsforbud angivet ved tavle C 51 *Overhaling forbudt*.

Stk. 4. Midtlinje skal anvendes på alle veje foran stop- eller vigelinje samt foran fodgængerfelt, hvor vognbanebredder større end eller lig med 2,80 m kan etableres.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Nedenstående figur 2.2 viser, hvor midtlinjer anvendes inden og uden for tættere bebygget område.

Midtlinjers anvendelse	Inden for tættere bebygget område	Uden for tættere bebygget område
Rutenummererede veje ($b_v \geq 2,80$ m) Vigtigere kommuneveje ($b_v \geq 2,80$ m) Øvrige veje	skal bør kan	skal* bør kan
Begrænset oversigt Heller Faste genstande		
- Alle rutenummererede veje, og vigtige kommuneveje (uanset vognbanebredde) - Øvrige veje	skal bør	skal bør
Overhaling forbudt (C 51)	skal	Skal
Foran - Stoplinje ($b_v \geq 2,80$ m) - Vigelinje ($b_v \geq 2,80$ m) - Fodgængerfelt ($b_v \geq 2,80$ m)	skal skal skal	skal skal skal
b_v er vognbanebredden * medmindre vejen er afmærket som 3 sporet med delelinje.		

Figur 2.2 Midtlinjers anvendelse

Se også målregel i kapitel 1.

2.5.1 Uden for tættere bebygget område

Rutenummererede veje

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 170, stk. 1:

Midtlinje skal anvendes på statsveje og andre rutenummererede veje, hvor vognbanebredder større end eller lig med 2,80 m kan etableres, medmindre vejen afmærkes som tresporet med delelinje.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Vigtigere kommuneveje

Midtlinje bør anvendes på vigtigere kommuneveje, hvor vognbanebredder større end eller lig med 2,80 m kan etableres, medmindre vejen afmærkes som tresporet med delelinje.

Øvrige veje

Midtlinjen kan på øvrige veje anvendes efter behov uanset vognbanebredde.

Begrænset oversigt, heller og faste genstande**Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 170, stk. 2:**

Stk. 2. Midtlinje skal anvendes uanset vognbanebredden og uanset antal vognbaner på alle rutenummererede veje og vigtigere kommuneveje, hvor oversigten er begrænset, jf. § 168, samt foran heller og faste genstande.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Midtlinje bør på øvrige veje anvendes uanset vognbanebredderne, hvor der er begrænset oversigt samt foran heller og faste genstande.

Tavle C 51**Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 170, stk. 3:**

Stk. 3. Midtlinjen skal anvendes på alle veje, hvor der er overhalingsforbud angivet ved tavle C 51 *Overhaling forbudt*.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Stoplinje, vigelinje og fodgængerfelt**Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 170, stk. 4:**

Stk. 4. Midtlinje skal anvendes på alle veje foran stop- eller vigelinje samt foran fodgængerfelt, hvor vognbanebredder større end eller lig med 2,80 m kan etableres.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

2.5.2 Inden for tættere bebygget område

Rutenummererede veje og vigtige kommuneveje

Midtlinje bør anvendes på alle rutenummererede veje og vigtigere kommuneveje, hvor vognbanebredder større end eller lig med 2,80 m kan etableres, medmindre vejen afmærkes som tresporet med delelinje.

Øvrige veje

Midtlinje kan på øvrige veje og uanset vognbanebredden anvendes efter behov.

Midtlinje må dog i almindelighed frarådes, hvor der er vejkryds med højre vigepligt på vejstrækningen. Udføres der midtlinje i sådanne kryds, skal afmærkningen udføres ens på alle krydsets ben.

Begrænset oversigt, heller og faste genstande

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 170, stk. 2:

Stk. 2. Midtlinje skal anvendes uanset vognbanebredden og uanset antal vognbaner på alle rutenummererede veje og vigtigere kommuneveje, hvor oversigten er begrænset, jf. § 168, samt foran heller og faste genstande.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Midtlinje bør på øvrige veje anvendes uanset vognbanebredderne, hvor der er begrænset oversigt samt foran heller og faste genstande.

Tavle C 51

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 170, stk. 3:

Stk. 3. Midtlinjen skal anvendes på alle veje, hvor der er overhalingsforbud angivet ved tavle C 51 *Overhaling forbudt*.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Stoplinje, vigelinje og fodgængerfelt

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 170, stk. 4:

Stk. 4. Midtlinje skal anvendes på alle veje foran stop- eller vigelinje samt foran fodgængerfelt, hvor vognbanebredder større end eller lig med 2,80 m kan etableres.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

2.6 UDFØRELSE AF MIDTLINJER

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 171:

Midtlinje kan udføres som enkelt *Q 41 Vognbanelinje*, enkelt *Q 42 Varslingslinje* eller som dobbeltlinje. Dobbeltlinje må ikke bestå af to *Q 41 Vognbanelinje*. Afgørelsen af, hvilke linjer der skal anvendes i dobbeltlinjen, skal ske under hensyn til forholdene i den vognbane, der ligger nærmest den enkelte linje.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 162:

Afmærkning på kørebanen skal udføres med de dimensioner og den udformning, der fremgår af bilag 5.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Midlertidig gul midterlinje kan dog udføres som enkelt spærrelinje.

Midtlinje bør kun udføres med profileret vejafmærkning, hvis afmærkningen er tilstrækkelig synlig i modlys og hvis profil mønsteret fremtræder som en sammenhængende linje.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 172:

Midtlinje skal udføres som *Q 41 Vognbanelinje*, hvor ikke anden længdeafmærkning er foreskrevet i § 173.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Ændring af vognbaneantal og indsnævringer

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 173, stk. 1:

Midtlinje kan udføres som *Q 44 Spærrelinje* (del af dobbeltlinje) eller *Q 45 Spærreflade*, hvor antallet af vognbaner formindskes eller forøges, eller hvor bredden af disse reduceres. Spærrelinjens længde afhænger af den tilladte hastighed eller breddereduktion.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Fodgængerfelt

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 173, stk. 2:

Stk. 2. Midtlinje skal uden for tættere bebygget område udføres som varslingslinje (del af dobbeltlinje) på en strækning af 100 m før fodgængerfelt og inden for tættere bebygget område udføres på en strækning af 50 m før fodgængerfelt. Dette gælder dog ikke, hvor der i øvrigt er spærrelinje på strækningen.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Begrænset oversigt

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 173, stk. 3:

Stk. 3. Midtlinje skal udføres som spærrelinje (del af dobbeltlinje) eller spærreflade, på vejstrækninger, hvor oversigten er begrænset. På tosporede veje med kørebanebredde mindre end 5,60 m kan midtlinjen dog udføres som enkelt varslingslinje i stedet for spærrelinje (del af dobbeltlinje) eller spærreflade.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Overhaling forbudt

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 173, stk. 4:

Stk. 4. Midtlinje skal udføres som spærrelinje (del af dobbeltlinje) eller spærreflade på vejstrækninger, hvor der er overhalingsforbud angivet med tavle C 51 Overhaling forbudt.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Stop eller vigelinje

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 173, stk. 5:

Stk. 5. Midtlinje skal udføres som spærrelinje (del af dobbeltlinje) eller spærreflade på vejstrækninger før stop- eller vigelinje, også hvor der er kort midterhelle ved stop- eller vigelinjen. Spærrelinjen eller spærrefladen udføres på en strækning af mindst 22,5 m - i tættere bebygget område mindst 11,25 m før stop- eller vigelinjen. På vejnet hvor kørsel med modulvogntog er tilladt, kan midtlinje på vejstrækninger før stop- eller vigelinje udføres som Q 42 Varslingslinje med sribelængde 1 m og sribemellemrum 0,5 m, hvis vejgeometrien betinger det. Før stoplinje ved jernbaneoverkørsel skal spærrelinjen dog være mindst 50 m og fortsættes over sporene.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Heller og faste genstande

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 173, stk. 6:

Stk. 6. Midtlinje skal udføres som spærrelinje (del af dobbeltlinje) eller spærreflade på vejstrækninger foran heller og faste genstande eller i spærrefladeanlæg før venstresvingbanens begyndelse. Spærrelinjen udføres over en strækning svarende til længderne i Tabel 3. Såfremt der er to vognbaner for færdselsretningen forbi midterhelle eller spærreflade, kan spærrelinjen erstattes af varslingslinje (del af dobbeltlinje). Ved korte heller i vejindmundinger med stop- eller vigelinje kan spærrelinjen dog gøres kortere, jf. stk. 9.

Tilladt hastighed (km/h)	90	80	70	60	50	40
Længden i m af spærrelinje/spærreflade før heller og faste genstande	135	115	90	75	55	40

Tabel 3. Længden af spærrelinje

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

De angivne længder i tabel 3 svarer til stopsigt.

Mange ind- og udkørsler

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 173, stk. 7:

Stk. 7. På tosporede veje beliggende i tættere bebygget område med mange ind- og udkørsler og med begrænset oversigt, jf. § 168, kan midtlinjen uanset vognbanebredden udføres som enkelt varslingslinje.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Fire vognbaner

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 173, stk. 8:

Stk. 8. Midtlinje skal udføres som dobbelt spærrelinje eller spærreflade på veje med fire eller flere vognbaner. Inden for tættere bebygget område kan midtlinje dog udføres som enkelt varslingslinje på vejstrækninger, hvor der er mange ind- og udkørsler, samt på vejstrækninger, hvor parkering en del af tiden er tilladt i den ene eller i begge de yderste vognbaner, og denne parkering har et sådant omfang, at disse vognbaner er uanvendelige til kørsel.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Forvarsling af spærrelinje

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 173, stk. 9:

Stk. 9. Midtlinje skal udføres som varslingslinje (del af dobbeltlinje) på en strækning af 100 m før spærrelinje, hvor den tilladte hastighed er over 60 km/h, og 50 m, hvor den tilladte hastighed er mindre end eller lig med 60 km/h, idet den dog kan udelades ved hastighedsangivelser på 30 km/h eller lavere. Ved spærrelinje før stop- eller vigelinje på mindre betydende veje kan denne længde dog nedsættes til mindst 30 m og inden for tættere bebygget område helt udelades. Hvis afstanden fra en spærrelinje til en efterfølgende varslingslinje for kørsel i samme retning bliver mindre end 50 m, skal varslingslinjen forlænges til denne spærrelinje. Varslingslinje må ikke anvendes som midtlinje ved opmarchbåse.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

2.7 ANVENDELSE AF DELELINJER

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 174:

Delelinjer skal anvendes på tresporede veje samt på motorveje.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Delelinjers anvendelse	Inden for tættere bebygget område	Uden for tættere bebygget område
3-sporede veje	skal	skal
Motorveje	skal	skal

Figur 2.3 Delelinjers anvendelse

På veje med megen cykeltrafik på kørebanen bør bredden af vognbanen længst til højre forøges som beskrevet i håndbøgerne om Tværprofiler og Vejkryds i vejregelsystemet om Trafikarealer, by.

Se også eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen.

2.7.1 Uden for tættere bebygget område

To eller flere vognbaner

Delelinjer bør anvendes på veje med to eller flere vognbaner for samme færdselsretning.

3-sporede veje

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 174:

Delelinjer skal anvendes på tresporede veje samt på motorveje.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Motorveje

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 174:

Delelinjer skal anvendes på tresporede veje samt på motorveje.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

2.7.2 Inden for tættere bebygget område

To eller flere vognbaner

Delelinjer bør anvendes på veje med to eller flere vognbaner for samme færdselsretning.

På veje med megen cykeltrafik på kørebanen bør bredden af vognbanen længst til højre forøges som beskrevet i håndbøgerne om Tværprofiler og Vejkryds i vejregelsystemet om Trafikarealer, by.

3-sporede veje

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 174:

Delelinjer skal anvendes på tresporede veje samt på motorveje.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Motorveje

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 174:

Delelinjer skal anvendes på tresporede veje samt på motorveje.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

2.8 UDFØRELSE AF DELELINJER

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 175:

Delelinjer skal udføres som *Q 41 Vognbanelinje*. Før *S 13 Stoplinje* eller *S 11 Vigelinje* erstattes den af mindst 15 m *Q 44 Spærrelinje* (enkeltlinje) forvarslet med mindst 15 m *Q 42 Varslingslinje* (enkeltlinje). Inden for tættere bebygget område kan længderne af spærrelinje og varslingslinje nedsættes til mindst 10 m. Varslingslinjen kan udelades.

Stk. 2. Foran faste genstande på kørebanen skal delelinjen udføres som *Q 45 Spærreflade* forvarslet med 100 m varslingslinje, hvor den tilladte hastighed er større end 60 km/h, og 50 m varslingslinje, hvor den tilladte hastighed er mindre eller lig med 60 km/h.

Stk. 3. I særlige tilfælde, hvor det er nødvendigt at forbyde vognbaneskift til den ene side, kan der som delelinje anvendes dobbeltlinje bestående af spærrelinje og vognbanelinje. En sådan afmærkning skal godkendes af Vejdirektoratet.

Stk. 4. På statsveje skal afmærkning efter stk. 3, godkendes af Transport-, Bygnings- og Boligministeriet.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Delelinje udføres normalt som enkeltlinje.

Se også eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 165:

Til begrænsning af reversible vognbaner skal dobbelt *Q 42 Varslingslinje* anvendes. Etablering af reversible vognbaner skal godkendes af Vejdirektoratet.

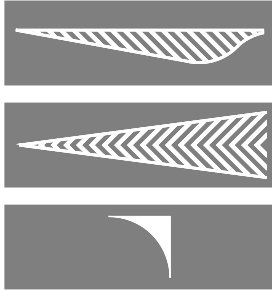
Stk. 2. På statsveje skal etablering af reversible vognbaner godkendes af Transport-, Bygnings- og Boligministeriet.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Reversible vognbaner forudsætter endvidere en betydelig øvrig afmærkning i form af tavler og signaler over kørebanen.

3 SPÆRREFLADE

3.1 Q 45 SPÆRREFLADE

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 51, Q 45 Spærreflade:

Skraveret eller helt hvidt areal på kørebanen, på hvilket der ikke må køres, standses eller parkeres. En skraveret spærreflade er normalt begrænset af en spærrelinje eller en smal linje; men en bred linje kan undtagelsesvis anvendes. Skraveret spærreflade skal passeres af motorkøretøjer og store knallerter på den side, hvor skraveringen peger fremad.

Hvor spærrelinje eller linje er afbrudt af en punkteret linje, kan trafikanter under svingning dog køre over spærrefladen fra denne side.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 176:

I vejkryds skal Q 45 Spærreflade afbrydes, hvor der er krydsende trafik. Punkteret begrænsningslinje uden afbrydelse af skraveringen anvendes kun ud for ind- og udkørsler, hvor man vil tillade krydsning af spærrefladen. Den punkterede begrænsningslinje skal udføres som Q 42 Varslingslinje.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 162:

Afmærkning på kørebanen skal udføres med de dimensioner og den udformning, der fremgår af bilag 5.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Skraveret spærreflade udføres med de dimensioner, og den udformning som er angivet i håndbog om Dimensioner.

3.2 ANVENDELSE AF SPÆRREFLADE

Spærreflade anvendes før faste genstande, til beskyttelse af svingende trafik, ved vejindsnævninger og ved reduktion af vognbaneantal samt i kryds, hvor visse arealer af trafiksikkerhedsmæssige grunde ikke må befærdes.

Helt hvide spærreflader anvendes kun ved små arealer, hvor skravering er vanskelig eller vil virke vildledende.

3.3 UDFØRELSE AF SPÆRREFLADE

Hvis der er et særligt behov for at understrege vognbaneforløb ved en skraveret spærreflade, fx ved forsætning af vognbanen, kan begrænsningslinjen til skraveret spærreflade være bred.

Eksempler på udførelse af spærreflade findes i eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen.

4 KANTLINJER

4.1 FÆLLESBESTEMMELSER FOR KANTLINJER

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 51, vedrørende Q 46-47:

Linjen er bred, hvor den del af kørebanen, der ligger uden for linjen, er tilstrækkelig bred til færdsel af fodgængere, cyklister og lignende.

Bred linje anvendes desuden på motorveje og til afgrænsning af parkeringsbaner og særlige baner afmærket med symbol for bestemte færdselsarter eller for bestemte trafikretninger ved vejkryds. Bortset fra i parkeringsbaner er standsning eller parkering i sådanne baner forbudt.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

4.2 Q 46 UBRUDT KANTLINJE

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 51, Q 46 Ubrudt kantlinje:

Linjen begrænser den del af kørebanen, der skal benyttes af motorkøretøjer og store knallerter. Den kan endvidere anvendes til at adskille almindelige vognbaner fra særlige vognbaner.

Ved parkeringsbaner med bred kantlinje gælder følgende:

- 1) Når en særlig vognbane er afmærket som en parkeringsbane med bred kantlinje mod kørebanen, skal køretøjet parkeres inden for parkeringsbanen. Det er tilladt at holde med hjulene på afmærkningen, der afgrænser parkeringsbanen i vejens længderetning. Køretøjets hjul må ved parkering ikke overskride bred kantlinje.
- 2) Når en parkeringsbane grænser op til en bred kantlinje, der adskiller parkeringsbane fra en cykelbane, er det tilladt at holde med køretøjets hjul på kantlinjen. Køretøjets hjul må ved parkering ikke overskride den brede kantlinje.

Ubrudt kantlinje, der begrænser kørebanen mod midterheller eller midterareal, må kun overskrides af køretøjer, hvor særlige forhold, fx vejarbejde eller standset køretøj, gør det nødvendigt, og da kun under udvisning af særlig agtpågivenhed og med lav fart.

Andre ubrudte kantlinjer må kun overskrides af motorkøretøjer og store knallerter i forbindelse med standsning eller parkering eller ved kørsel ind på eller ud fra vejen. Køretøjer, der føres med lav hastighed, kan dog, hvor det er nødvendigt for at lette overhaling, jf. færdselslovens § 22, stk. 2, overskride kantlinjen på en kortere strækning mens overhalingen varer. Kantlinjen kan også overskrides ved passage højre om en venstresvingende, såfremt banen til højre for kantlinjen ikke er en særlig bane.

Endvidere kan motorkøretøjer, der lovligt benytter en busbane, jf. § 57, V 42 Bussymbol, overskride en kantlinje, der afgrænser de almindelige vognbaner fra busbanen, når det er nødvendigt for at passere et standset køretøj.

Særtransport og modulvogntog, der har godkendelse til kørsel på veje, kan ved kørsel i sløjferampe eller ved svingning overskride kantlinje, såfremt banen afgrænset af kantlinjen ikke er en svingbane, busbane eller cykelbane.

Kilde: BEK nr. 1055 af 17. august 2018

4.2.1 Parkeringsbaner med bred ubrudt kantlinje

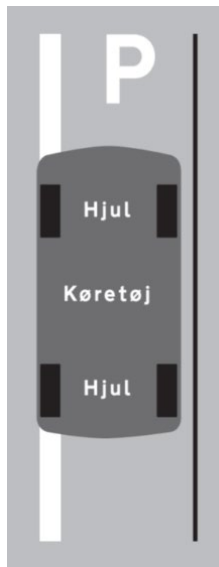
Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 193, stk. 1:

Parkeringsbås og parkeringsbane skal have dimensioner, så relevante køretøjer kan holde inden for eller på afmærkningen, jf. bekendtgørelse om vejafmærkning.

Kilde: BEK nr. 1056 af 17. august 2018

Når parkeringsbaner afmærkes med bred ubrudt kantlinje, er det tilladt at parkere med køretøjets hjul på den brede kantlinje.

Køretøjets hjul må ved parkering ikke overskride den brede kantlinje.

Figur 4.1. Principskitse for parkeringsbane, hvor køretøjets hjul ved parkering må holde på den 30 cm ubrudte kantlinje.

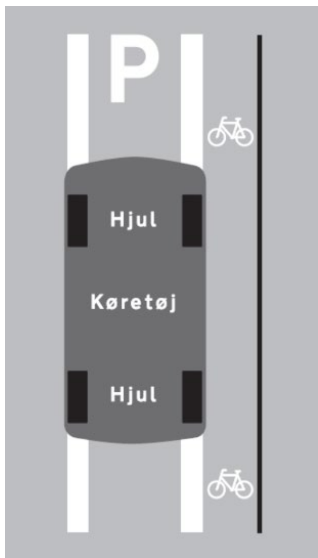
Bredden på en parkeringsbane skal udføres sådan, at relevante køretøjer kan foretage parkering inden for eller på afmærkningen.

Parkering med køretøjets hjul på den brede kantlinje kan betyde, at sidespejle og karrosseridele lovligt kan rage ud i den tilstødende vognbane eller ind over den tilstødende cykelbane.

Det skal ved valg af bredde på parkeringsbaner eller parkeringsbåse sikres, at forskellige køretøjer med deres individuelle køretøjsbredder kan holde lovligt. Almindelige personbiler er i dag op mod 2,0 meter brede, hvilket stiller krav til bredden af parkeringsbaner og parkeringsbåse.

Bredden på parkeringsbaner og parkeringsbåse for længdeparkering anbefales derfor minimum at være 2,10 meter eksklusive kantlinjerne.

De anbefalede bredder af parkeringsbaner og parkeringsbåse er angivet i figur 5.1 i eksempelsamling om Parkeringsafmærkning. For både parkeringsbaner og parkeringsbåse gælder det, at de anbefalede bredder er eksklusive kantlinjerne, der afgrænser parkeringsarealet.

Figur 4.2. Principskitse for parkeringsbane, hvor køretøjets hjul ved parkering må holde på de 30 cm ubrudte kantlinjer, herunder også på bred kantlinje, der adskiller parkeringsbane fra en cykelbane.

Ved parkeringsbane langs en cykelbane, er det også lovligt at holde med køretøjets hjul på kantlinjen mellem parkeringsbanen og cykelbanen. Køretøjets hjul må ved parkering ikke overskride den brede kantlinje, hverken mod cykelbanen eller mod vejens midte.

For at undgå øget risiko for, at cyklister kommer til skade ved påkørsel af spejle eller karrosseridele, bør det overvejes at gøre cykelbanerne bredere end den anbefalede minimumsbredde på 1,50 meter inklusive den brede kantlinje. Det anbefales i stedet at anvende en minimumsbredde for en cykelbane på 1,80 meter inklusive den 30 cm brede kantlinje.

4.2.2 Generelt om ubrudt kantlinje mv.

Der er fastsat bindende bestemmelser for bredden af parkeringsbane og parkeringsbåse, der er lavet for handicappede.

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 193, stk. 2:

Bredden af parkeringsbås og parkeringsbane for handicappede skal være mindst 3,5 m. Bredden kan dog reduceres med op til 1 m, såfremt der findes tilstødende område af samme størrelse, der er anvendeligt for udstigning. Parkeringsbåsen skal være så lang, at relevante køretøjer kan holde inden for båsen, jf. bekendtgørelse om vejafmærkning.

Kilde: BEK nr. 1056 af 17. august 2018

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 193, stk. 3:

Når der reserveres en handicapparkeringsplads til ét bestemt køretøj, kan vejmyndigheden efter konkret vurdering fravige kravet om en min. bredde på 3,5 meter.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 162:

Afmærkning på kørebanen skal udføres med de dimensioner og den udformning, der fremgår af bilag 5.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Ubrudt kantlinje udføres med de dimensioner og den udformning, som er angivet i håndbog om Dimensioner. Ubrudt kantlinje anvendes fortrinsvis ved rabatter, nødspor, busbaner, cykelbaner og parkeringsbaner.

Parkeringsbaner bør altid udføres således, at de ikke kan forveksles med svingbaner eller andre baner (fx ved jævnligt at blive afbrudt eller ved afmærkning med *V 33 Parkeringssymbol*).

I de tilfælde, hvor ubrudt kantlinje anvendes til at begrænse den del af kørebanen, der skal benyttes af motorkøretøjer, er bredden af belægningen til højre for kantlinjen bestemmende for, om linjen skal være bred eller smal, jf. afsnit 4.1.

Hvor cyklister og førere af små knallerter benytter kørebanen, skal kantlinjen være bred, når arealet til højre for linjen er så bredt, at cyklister og førere af små knallerter kan anvende denne del af kørebanen.

Hvor parkering finder sted i et sådant omfang, at cyklister og førere af små knallerter ofte er nødsaget til at overskride kantlinjen, bør der indføres standsnings- eller parkeringsforbud.

Det kan ved afmærkning med *V 21 Cykelsymbol*, eller *D 21 Cykelsti* tilkendegives, at reglerne for cykelsti finder anvendelse for den del af belægningen, der ligger til højre for den brede kantlinje.

Hvis det ikke ønskes tilladt, at kørende skal kunne passere midterarealet, hverken på langs eller på tværs skal midterarealet afmærkes med ubrudt kantlinje eller spærreflade.

Figur 4.3. Eksempel på midterarealer, hvor kørsel på langs i midterarealet og på tværs af midterarealet ikke er tilladt.

4.3 Q 47 PUNKTERET KANTLINJE

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 51, Q 47 Punkteret kantlinje:

Punkteret linje med lige lang streg og mellemrum. Den anvendes i stedet for Q 46 til at angive, at det er tilladt at krydse linjen, såfremt det ikke strider mod andre bestemmelser. Overskridelse af punkteret kantlinje kan ske, hvis manøvren kan udføres uden fare eller unødigt ulempe for andre, jf. i færdselslovens § 18, stk. 2.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 162:

Afmærkning på kørebanen skal udføres med de dimensioner og den udformning, der fremgår af bilag 5.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Punkteret kantlinje udføres med de dimensioner, og den udformning som er angivet i håndbog om Dimensioner.

Punkteret kantlinje anvendes fortrinsvis ved rene svingbaner, krybespor, buslommer samt i vej-kryds og ved vigtigere ind- og udkørsler samt på 2 minus 1 veje.

Hvis en cykelbane er afmærket med Q 46 Ubrudt kantlinje og V 21 Cykelsymbol passerer et busstoppested, hvor bussen skal holde ved kørebanekant, afbrydes cykelbanen på strækningen forbi stoppestedet ved anvendelse af punkteret kantlinje. Der etableres ikke cykelsymboler i forbindelse med den punkterede kantlinje forbi busstoppesteder. Se også eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen.

Ved rene svingbaner sker afgrænsningen fra vognbaner for andre retninger i krydset ved anvendelse af bred punkteret kantlinje. Ved opmarchbåse kan den sidste del af linjen dog udføres som bred ubrudt linje eller spærreflade. I særlige tilfælde, hvor vognbaneopdelingen er således, at en bred linje vil virke vildledende, kan den dog erstattes af en smal linje.

En ren svingbane skal så vidt muligt være lukket på den måde, at den brede punkterede linje begynder ved kantsten, ubrudt kantlinje, midterrabat, begrænsningslinje for spærreflade eller dobbelt spærrelinje. Denne afmærkning skal gennemføres således, at de kørende, der skal ligeud, har mulighed for i god tid at anbringe sig i den rette vognbane.

I særlige tilfælde, især ved tætliggende kryds, kan den brede punkterede linje dog begynde, hvor svingbanen har den fulde bredde, således at den ligger i fortsættelse af en vognbanelinje eller begynder umiddelbart efter det foranliggende kryds.

Hvor en ren svingbane undtagelsesvis ikke er lukket, skal standsningsforbuddet i vejafmærkningsbekendtgørelsens § 51, vedrørende Q 46-47, understreges med tavle C 61 Standsning forbudt.

Punkterede kantlinjer tydeliggør for både cyklister og bilister, hvornår parkering må forekomme, og hvornår det ikke er hensigtsmæssigt. På 2 minus 1 veje, hvor kantbanerne fungerer som vigeareal når modkørende biler skal passere hinanden, skal parkering undgås.

Der kan afstribes efter følgende retningslinjer:

Tilladt hastighed (km/h)	ÅDT (biler/døgn)	Vognbanebredde (m)	Bredder af kantbaner inklusive kantlinje (m)	
			Smalle kantbaner med 10 cm punkteret kantlinje	Brede kantlinjer med 30 cm punkteret kantlinje
50	< 3.000	2,80	0,5 - 0,9	min. 0,9
50	> 3.000	3,00	0,5 - 0,9	min. 0,9
60/70	Alle	3,5	0,5 - 0,9	min. 0,9

Figur 4.4. Retningslinjer for afstribning af kantbaner.

Kantbaner bør ikke afstribes under 0,5 m brede. Ved smallere kantbaner vælger cyklisterne typisk at placere sig uden for linjen for at undgå nedløbsbrønde, overkørsler mv.

Anvendes midtlinje sammen med punkteret kantlinje skal afstanden mellem linjerne jf. kapitel 1 være mindst 2,75 m.

4.4 ANVENDELSE AF KANTLINJER

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 177:

På kørebaner med dobbeltrettet færdsel må *Q 46 Ubrudt kantlinje* kun anvendes, hvor der tillige anvendes midtlinje.

Stk. 2. Ubrudt kantlinje må ikke anvendes på tosporede veje med en bredde, der er mindre end 5,80 m.

Stk. 3. På veje med dobbeltrettet færdsel, hvor 2 motorkøretøjer ikke kan passere hinanden uden at overskride kantlinjen må *Q 47 Punkteret kantlinje* ikke anvendes, hvor den tilladte hastighed er større end 50 km/h i tættere bebygget område, eller 60 km/h uden for tættere bebygget område eller hvor oversigten er begrænset jf. § 168.

Stk. 4. Kantlinje skal anvendes til at adskille en almindelig vognbane fra en særlig bane (ren svingbane, krybespor, parkeringsbane, buslomme, busbane, letbaner, nødspor og cykelbane).

Stk. 5. I vejkryds, der ikke er signalregulerede, skal kantlinjen for den mere betydende vej føres gennem krydset. Kantlinjen for den mindre betydende vej skal afbrydes i krydset.

Stk. 6. I signalregulerede kryds anvendes kantlinje efter forholdene.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Kantlinjer har en positiv sikkerhedsmæssig effekt over for uheld i mørke og over for uheld, hvor cyklister og førere af små knallerter er involveret på strækninger uden cykelsti.

Figur 4.5 viser, hvornår kantlinjer anvendes inden- og uden for tættere bebygget område.

Kantlinjers anvendelse	Inden for tættere bebygget område	Uden for tættere bebygget område
$b_k < 5,8 \text{ m}$	må ikke *	må ikke *
$b_k \geq 5,8 \text{ m}$ Hovedlandeveje, rutenummererede veje Øvrige veje	bør kan	bør kan
$3,0 \text{ m} \leq b_k \leq 3,5 \text{ m}$ 2 minus 1 veje	Skal	Skal
Indsnævringer og faste genstande	bør	bør
Ved afgrænsning af særlige baner (ren svingbane, krybespor, højrespor, parkeringsbane, buslomme, busbane, nødspor og cykelbane)	skal	skal
Igennem ikke signalregulerede kryds • mere betydende vej • mindre betydende vej	skal må ikke	skal må ikke
b_k er kørebanebredden * gælder kun ubrudt kantlinje		

Figur 4.5. Kantlinjers anvendelse

Kantlinje bør dog anvendes, selv om der i øvrigt ikke er kantlinje på vejstrækningen, ved indsnævringer og ved faste genstande tæt ved kørebanen, samt hvor vejbelysning ender.

Er der i et kryds afmærket med *S 21 Cykelfelt*, erstatter denne afmærkning kantlinjen.

Det kan i praksis være vanskeligt at udlægge kantlinjer på veje smallere end 5,9 m. Der skal normalt være mindst 10 cm asfalt til højre for stribens kant for at udlægningsmaskinen kan udlægge en jævn og pæn linje.

4.5 UDFØRELSE AF KANTLINJER

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 178:

Kantlinje skal udføres ubrudt ved rabatter, nødspor, busbaner, cykelbaner og parkeringsbaner.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 179:

Kantlinje skal i vejkryds udføres punkteret på den mere betydende vej, når den mindre betydende vej er bredere end 5,5 m.

Stk. 2. Kantlinje skal udføres punkteret ved rene svingbaner, krybespor, buslommer samt i vejkryds. Kantlinje skal dog udføres ubrudt ved den sidste del af rene svingbaner.

Stk. 3. På ensporede veje med dobbeltrettet færdsel må afstanden mellem punkterede kantlinjer ikke være større end 3,5 m og mindre end 3,0 m.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Kantlinje bør udføres punkteret ved hyppigt trafikerede ind- og udkørsler for at markere, hvor der er ind- og udkørsel. Det vil i praksis sige ved tankstationer, indkøbscentre og større boligblokke mv., eller hvor de kørende i øvrigt skal kunne passere kantlinjen med andet formål end standsning og parkering.

Se også eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen.

2 minus 1 veje kræver at hastighedsgrænsen er maks. 60 km/h uden for tættere bebygget område og maks. 50 km/h inden for tættere bebygget område.

For 2 minus 1 veje er der fastsat yderligere krav, som fremgår af bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning. Kravene er oplistet nedenfor, og skal være opfyldt inden afmærkning for 2 minus 1 veje etableres.

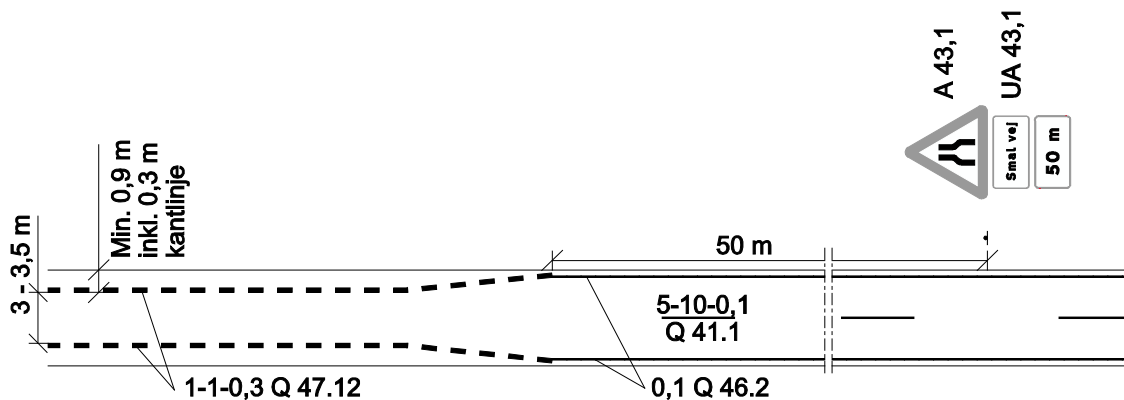
Vognbanebredden skal være mindst 3,0 m og højst 3,5 m.

Kantbanen skal være minimum 0,9 m inkl. 0,3 m bred punkteret kantlinje.

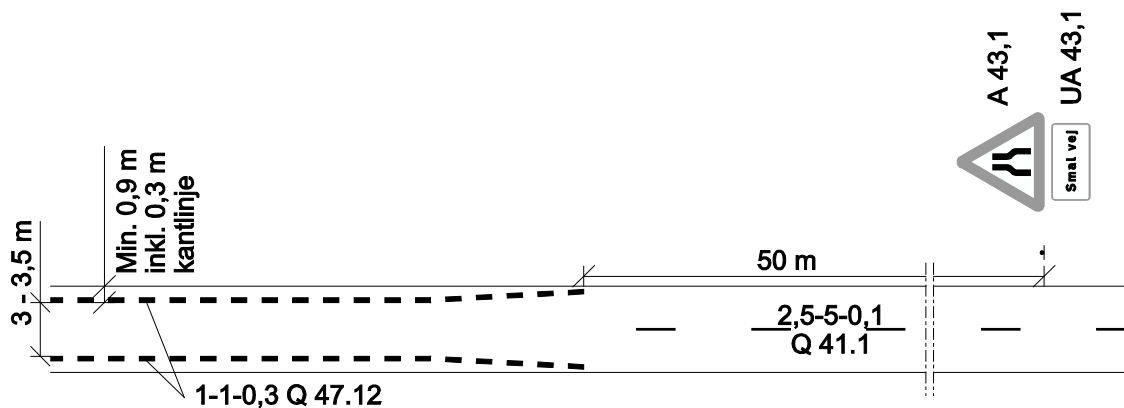
Der skal være mødesigt svarende til den valgte hastighedsgrænse for at sikre, at trafikanter kan nå at vige, hvis de møder modkørende.

Før man etablerer 2 minus 1 veje, skal man sikre sig, at vejens udformning ikke kræver etablering af midtlinje. Der kan derfor fx ikke etableres 2 minus 1 vej på rutenummererede veje. Krav om etablering af midtlinje fremgår af bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 165, stk. 1-4, jf. afsnit 2.5.1 og 2.5.2.

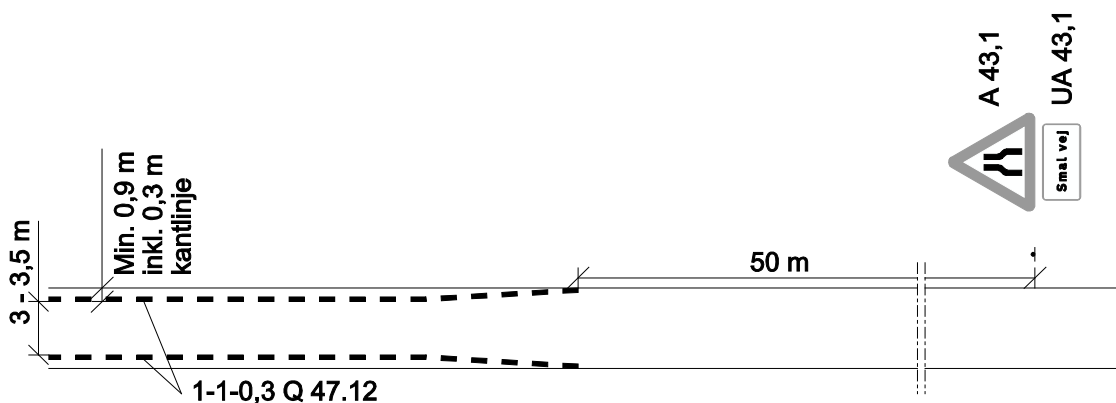
2 minus 1 veje afmærkes, som vist på figur 4.6-4.8.

Figur 4.6. Overgang mellem 2-sporet strækning med kantlinje og midtlinje, og 2 minus 1 vej med bred kantlinje. Strækning uden for tættere bebygget område med lokal hastighedsbegrænsning på 60 km/h eller derunder.

Figur 4.7. Overgang mellem 2-sporet strækning med midtlinje, og 2 minus 1 vej med bred kantlinje. Strækning i tættere bebygget område med hastighedsbegrænsning på 50 km/h eller derunder.

Figur 4.8. Overgang mellem 2-sporet strækning og 2 minus 1 vej med bred kantlinje. Strækning i tættere bebygget område med hastighedsbegrænsning på 50 km/h eller derunder.

Kantlinje ved smal kantbane

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 180, stk. 1:

Kantlinje, der begrænser den del af kørebanen, der skal benyttes af motorkørende, skal udføres smal, når afstanden fra kørebanekanten til linjens kant mod kørebanens midte er mindre end eller lig med 0,8 m (smal kantbane).

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

For eksempler på kantlinjer på hovedlandeveje og andre rutenummererede veje henvises til eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen.

Kantlinje ved bred kantbane

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 180, stk. 2 og stk. 7:

Stk. 2. Kantlinje, der begrænser den del af kørebanen, der skal benyttes af motorkørende, skal udføres bred, når afstanden fra kørebanekanten til linjens kant mod kørebanens midte er større end eller lig med 0,9 m (bred kantbane).

Stk. 7. På ensporede veje med dobbeltrettet færdsel skal kantlinjen udføres bred (bred kantbane).

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

En kantbane, der ikke er afmærket som en særlig bane, er en del af kørebanen. Det betyder at standsning og parkering er tilladt og i øvrigt er omfattet af de restriktioner, der er opsat for trafikken på kørebanen. Ønskes der parkering i kantbanen, bør der etableres en egentlig parkeringsbane, der er bred nok til dette. Vedrørende anvendelse af kantlinje til begrænsning af parkeringsarealer henvises til håndbog om Standsning og parkering om *T 33 Parkeringsbås*.

Kantlinje ved cykelbane

Bred kantbane kan ved anvendelse af *V 21 Cykelsymbol* eller tavle *D 21 Cykelsti* afmærkes som cykelbane. For cykelbane gælder færdselslovens bestemmelser om cykelsti herunder reglen om, at standsning eller parkering på cykelsti er forbudt.

En cykelbane bør være mindst 1,5 m bred inklusive linjens bredde. Hvis der er afmærket en parkeringsbane på ydersiden af cykelbanen, er det tilladt for bilerne at parkere på den brede kantlinje mellem cykelbanen og parkeringsbanen. Derfor bør cykelbanen i disse tilfælde være mindst 1,8 m bred inklusive linjen.

Vejmyndigheden bør sikre en tydeliggørelse af cykelbanens funktion for alle trafikanter. Placering af *V 21 Cykelsymbol* sker efter alle sideveje og gentages i øvrigt med en indbyrdes afstand på ca. 50-100 m. Det vil sikre at alle trafikanter under normale forhold kan se mindst ét symbol.

Når en cykelbane afmærkes med *Q 46 Ubrudt kantlinje* og *V 21 Cykelsymbol*, placeres symbolet efter hver afbrydelse af *Q 46* og i øvrigt med passende mellemrum, jf. håndbog om Tekst og symboler.

Kantlinje ved særlige baner

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 180, stk. 3:

Stk. 3. Kantlinje, som adskiller almindelige vognbaner fra særlige baner (rene svingbaner, krybespor, parkeringsbaner, busbaner, letbaner, nødspor og cykelbaner), skal udføres bred.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Det vil sige at bred kantlinje adskiller:

- accelerationsbane fra vognbane for ligeudkørsel indtil eventuel flettestræknings begyndelse
- ren svingbane (decelerationsbane) fra vognbane for andre retninger i krydset. I særlige tilfælde, hvor vognbaneopdelingen er således, at en bred linje vil virke vildledende, kan den dog erstattes af en smal linje
- areal i gennemkørselsåbning i midterrabat fra ligeudvognbaner
- krybespor, busbaner, nødspor, parkeringsbaner og cykelbaner fra almindelige vognbaner eller andre særlige baner
- buslommer og parkeringsareal fra kørebanen

Se endvidere eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen for eksempler på kantlinjer i forbindelse med særlige baner.

Kantlinjer på motorveje

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 180, stk. 4:

Stk. 4. På motorveje skal kantlinje altid udføres bred.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Kantlinje i vejkrydset

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 180, stk. 5 og stk. 6:

Stk. 5. Kantlinje, som i vejkryds på den mere betydende vej anvendes til at begrænse ligeudvognbanens højre side, skal udføres bred, hvor cyklister og knallertkørere fra cykelsti, cykelbane, bred kantbane eller højresvingbane langs den mere betydende vej passerer vejudmundingen på arealet til højre for kantlinjen. I øvrige tilfælde udføres kantlinjen smal. Kantlinjen kan dog i alle tilfælde udføres bred, hvis det er nødvendigt for at fremhæve en særlig linjeføring i kryds.

Stk. 6. Kantlinje, som i vejkryds på den mere betydende vej anvendes til at begrænse ligeudvognbaners venstre side mod venstresvingareal, udføres bred og i forlængelse af den brede kantlinje, som afgrænser venstresvingbanen.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

5 LINJER PÅ STIER

Bekendtgørelse om vejafmærkning § 52:

Til opdeling af sti i baner for forskellige færdselsarter eller færdselsretninger anvendes smal ubrudt linje, punkteret linje eller spærreflade. Ubrudt linje angiver, at linjen under normale forhold ikke må overskrides. Ubrudt kantlinje kan desuden anvendes til at begrænse stiers kant mod rabat. Stier med cykeltrafik i begge retninger, som forløber langs vej, afmærkes med punkteret midterlinje.

Denne afmærkes også ved disse stiers forløb gennem kryds og suppleres da med *V 21 Cykelsymbol*.

Kilde: BEK nr. 1632 af 20. december 2017

Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning § 181:

Linjer på stier skal anvendes til adskillelse af færdselsarterne på en delt sti, medmindre den fysiske udformning klart adskiller disse.

Stk. 2. Linjer på stier skal anvendes til adskillelse af færdselsretningerne på dobbeltrettet cykelsti langs vej samt til afgrænsning af opmarchbåse for svingende cyklister og knallertkørere.

Stk. 3. Kantlinje på sti udføres smal og etableres i stiens højre kant set i kørselsretningen. Ved forsætning af stien, fx ved buslommer, kan suppleres med en kantlinje i stiens venstre kant fra 10 m før forsætningen til 10 m efter forsætningen.

Stk. 4. Linjer på stier må ikke være retroreflekterende.

Kilde: BEK nr. 1633 af 20. december 2017

Linjer på stier er smalle enkeltlinjer.

Ubrudt linje på sti kan anvendes til opdeling af en sti i baner for forskellige færdselsarter, herunder til opdeling af et fortov i cykelsti og gangsti, og hvor oversigten for cyklister eller knallertkører på dobbeltrettet cykelsti er utilstrækkelig fx ved stiunderføringer.

Ubrudt kantlinje kan endvidere – hvor der ikke findes vejbelysning – anvendes som enkelt kantlinje på stier i eget tracé. Afmærkning med kantlinjer udføres normalt i cykelstiens højre side og udføres som plan afmærkning med en 10 cm bred ubrudt linje uden refleksmaterialer.

Der afmærkes ikke ved ud- og indkørsler til ejendomme mv. Ved mindre sideveje afløses kantlinjen af en vigelinje. Ved større vejkryds etableres cykelfelt efter de sædvanlige retningslinjer.

Vedrørende dobbeltrettet cykelsti langs vej henvises til bestemmelserne for tavle *D 21* i håndbog om Påbudstavler.

Eksempler på afmærkning af dobbeltrettet sti ved vejkryds er vist i eksempelsamling om Afmærkning på kørebanen.

Q 48

Ubrudt linje til opdeling af stier benævnes *Q 48*.

Q 49

Punkteret linje til opdeling af stier benævnes *Q 49*.

Q 49 anvendes på dobbeltrettede cykelstier langs vej. På dobbeltrettede cykelstier i eget tracé som på en delstrækning forløber langs vej, uden at de kørende på vejen kan krydse den dobbeltrettede cykelsti ved sideveje e.l. er det ikke nødvendigt at anvende *Q 49*.

Q 50

Ubrudt kantlinje på stier benævnes *Q 50*.

Vejdirektoratet

Carsten Niebuhrs Gade 43, 5. sal
1577 København V
Telefon 7244 3333

vd@vd.dk
vejdirektoratet.dk

vejregler@vd.dk
vejregler.dk

ISBN: 978-87-93945-09-8

Transport, Bygnings-
og Boligministeriet